

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Мария Стоянова Алексиева,
Бургаски свободен университет, Център по хуманитарни науки,
член на научно жури, заповед № ЛС/124 от 17.05.2022 г.
на Ректора на Бургаския свободен университет

Конкурс за заемане на академична длъжност „ПРОФЕСОР“

Област на висше образование: **1. Педагогически науки**

Професионално направление: **1.2. Педагогика** (*Предучилищна педагогика и Артпедагогика*)

Бургаски свободен университет, Център по хуманитарни науки

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 23 от 22.03.2022 г.

1. Процедура

Рецензията е възложена въз основа на решение на Научно жури, определено със Заповед на Ректора на Бургаския свободен университет № ЛС/124 от 17.05.2022 г.).

Конкурсът е обявен за нуждите на Центъра по хуманитарни науки при Бургаския свободен университет, ПН 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика и Артпедагогика)-

Единствен кандидат в конкурса е доц. д-р Пепа Иванова Митева, която работи на основен трудов договор в Бургаския свободен университет, в Центъра по хуманитарни науки, г. Бургас.

По смисъла на чл. 29 от ЗРАСРБ, доц. Пепа Митева има право да участва в конкурса за заемане на академична длъжност «професор».

Представените материали за участие в конкурса от кандидата са изготвени в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за развитие на академичния състав в Бургаския свободен университет за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

По смисъла на чл. 2б, ал. 2 и ал. 3, кандидатът отговаря на минималните национални изисквания и съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5.

Процедурата е в съответствие с нормативните изисквания.

2. Данни за кандидата

Доц. д-р Пепа Митева е завършила образователната програма по социални дейности в БСУ през 1998 г., с ОКС „Бакалавър“ г..

През 1999 г. придобива образователно-квалификационна степен „Магистър“ по социални дейности.

Има завършена и магистърска програма по Организационно поведение и консултиране на организацията във Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ през 2011 г.

Доц. д-р Пепа Митева е на основен трудов договор в Бургаския свободен университет от 1999 г. Академичната ѝ кариера започва длъжността «асистент», «старши асистент» (2002 г.), «главен асистент» (2005 г.).

През същата година (м. 11.2005), тя защитава и научната степен «Доктор» по Теория на възпитанието и дидактика (Свидетелство №30220/ 06.02.2006 г.).

През 2008 г. придобива академичното звание «Доцент» (Свидетелство №25272/ 29.12.2022 г.)

Преподавател е по дисциплините: Теория на възпитанието, Артпедагогика, История на педагогиката и българското образование, Стратегии за управление на гнева и агресивното поведение при деца Педагогическа етика, Кризисна интервенция и др.

3. Описание на научната продукция и покриване на минималните национални изисквания според ЗРАС

3.1. Описание на научната продукция

Доц. д-р Пепа Иванова Митева участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор“ с **39 броя (тридесет и девет) публикации**.

От тях:

- **2 (два) броя монографии**

Основният хабилизационен труд по научната специалност в конкурса е „Емоционална интелигентност и управление на професионалния стрес при учители. Артпедагогика – стратегии и техники“, Издателство КОЛБИС, София, 2022

- **4 (четири) броя студии**
- **18 (осемнадесет) броя статии**
- **13 (тринадесет) броя доклади**
- **2 (две) учебни пособия (едното в съавторство).**

3.2. Минимални национални изисквания според ЗРАС

Доц. д-р Пепа Митева отговаря на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ по следните количествени измерители:

Група от показатели А: 1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ - **50 точки**, от изискуеми минимален брой точки 50.

Група от показатели В: Хабилитационен труд (монография) - два броя - **200** точки при изискуеми минимален брой 100 точки.

Група от показатели Г: **290 точки**, от изискуем минимален брой точки 200.

Показател Д: **125 т.**, от минимално изискуемите 100 точки.

Показател Е: **135** точки, от минимално изискуемите 100 точки.

Количествената оценка за цялостната продукция на кандидата в брой точки за академичната длъжност „Професор“, **обобщени по показатели от А до Е, е сума от общо 800 т.**, при минимален брой точки **550**.

Кандидатът надвишава минималните наукометрични изисквания по показатели Г, Д, Е за заемане на академичната длъжност „Професор“.

4. Описание и оценка на научната продукция на кандидата

Научните интереси на доц д-р Пепа Митева са разнопосочни (в областта на психологията, педагогиката и социалните дейности) и трудно се побират в параметрите на обявения конкурс.

Диференцирано те могат да бъдат обособени в следните направления:

1. Педагого-психологически параметри на артпедагогиката и прилагането им в практиката

2. Изследвания, свързани с поведението при стрес и кризи на личността.

3. Изследване на някои аспекти на психолого-педагогическите характеристики на учителя в детската градина и в началното училище.

По отношение на **първото направление**, с най-голяма тежест е хабилитационния труд на доц. Митева - „Емоционална интелигентност и управление на професионалния стрес при учители. Артпедагогика – стратегии и техники“, Издателство КОЛБИС, София, 2022.

В хабилитационния труд, базирайки се на анализа на категорията „емоционална интелигентност“ и „професионален стрес“, доц. Митева предлага

набор от стратегии и техники от сферата на артпедагогика, като отправя провокация в креативния подход и стимул за промяна.

Общият обем на труда е 248 страници. Основен текст - 147 стр. Структуриран е във въведение, три глави, изводи след всяка глава, обобщен анализ, изводи и препоръки от изследването и заключение. 101 страници приложения и библиография.

Всяка от основните части на хабилитационния труд има теоретична част по темата и изследователска част с интерпретация, анализ и обобщение на данните от изследването.

По отношение на второто направление

Съдържателните проекции на публикациите от **второто направление (Изследвания, свързани с поведението при стрес и кризи на личността)** са представени в следните аспекти: *управление на кризата и стреса на личността и в професионалната среда – област, пряко свързана с личностното развитие на учителя, комуникативните умения и емоционалната и социална компетентност, при работа с деца, ученици и родители. Като примери за публикации вога да посоча: монографично изследане „Творчески подходи в кризисната интервенция: Кризата - възможност и промяна“ 2015 (№18); „Творческие подходы в обучении в кризисному консультированию“, 2014 (№16); „Самоубийство – зов о помощи (социальная работа с детьми и подростками суицидами)“, 2013 (№14); „Управление на стреса в работната среда“, 2012 (9); „Управление на времето на учителя“, 2012 (7); Кризисная интервенция для детей в школе (при посттравматическом стрессовом расстройстве-ПТСР), 2012 (№5)и др. (приложени в т. 4., Публикации след 2008 г., Папка-1. Документи).*

Посочените публикации поставят акцент върху значими теми от умението за адаптация към динамиката на средата и нейната неопределеност, които често водят до трудности в приспособяването към промени, както за учителя, така и за субектите в образователно-възпитателната среда. Ключовите понятия са „стрес и кризи на личността“, като неотменна част от саморегулацията и кулгурата на здраве и трудоспособност днес.

Третото направление, което се откроява в публикациите на доц д-р П. Митева е свързано с **изследване на някои аспекти на психолого-педагогическите характеристики на учителя в детската градина и в началното училище.**

Към него могат да бъдат отнесени следните статии и доклади от национални и международни конференции: „Стимулиране на емоционална интелигентност с артпедагогика при учители в детската градина“, 2022 и „Арт-педагогика для самооценки воспитателей детских садов“, 2022 (приложени отново в т. 4.2. Нови публикации в раздел Папка-1. Документи, №40 и съответно № 39); в „Приказният свят на водата в детското въображение-артпедагогически техники (3-6 г.в.)“, 2022; „Арт-ритрийт като формат за формулиране на цели в професионалното развитие“, 2018 и „Art-projective Diagnostics in Training – the Possibility of Personal. Development and Self-cognition“, 2017 (поместени в т.4. Публикации след 2008 г., в раздел Папка-1. и Документи, с номера № 38 и №32); Психолого-педагогическата тематика е отразена и в публикации, свързани с училищното образование и педагогически дейности, като: „Психолого-педагогически модели за успешно управление на учебния процес“, 2017 (статия №30, в т.4. Публикации след 2008 г., в раздел Папка-1. Документи); в „Книга за учителя по история и цивилизации/по музика... Психолого педагогически модели за успешно управление на учебния процес. 5 клас“ 2016“ (статии № 27 и 26, пак там.); в учебник „Изкуството да бъдем обучители“, 2016 (№23, пак там) и др.

В публикациите са представени теоретични и научно-практически изследвания за ролята на учителя, за педагогическата професия като цяло, акцентират се конкретни професионални области и специфики, коментират се модерни теми в образованието – артпедагогика, артритрийт, анимация, възможности на изкуството за стимулиране на творческия потенциал не само на децата и учениците, а и на учителя в неговата роля на лидер на групата и класа.

Чрез представените в справка 2 (две) учебни пособия доц. П. Митева демонстрира ангажираността си към подпомагане на методическото обучение на определена категория студенти и педагогически специалисти.

Несъмнено ценни и значими за професионалната подготовка на студентите и на учителите са публикуваните студии, статии и доклади, в които са представени различни аспекти от основните направления, по които доц. Митева работи.

Всичко това е значимо за реализиране на ефективен академичен процес при подготовката на педагогически специалисти.

За качествените характеристики на научните публикации на доц. д-р П. Митева свидетелстват откритите в научната литература 24 цитирания в публикации различни автори.

От езикова гледна точка може да се твърди, че публикациите на доц. д-р П. Митева се характеризират с терминологичната яснота, точност на изказа, внимателен подбор на думите и стил на изложение в текста.

От представените документи за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор“ става ясно, че доц. д-р П. Митева е взела участие в 6 проекта с различно финансиране.

Извършва и съвместна научноизследователска дейност със студенти и докторанти, като:

- ръководител на дипломни разработки на студенти;
- ръководител на трима докторанти (от тях двама успешно защитили)

Автор е на множество учебни програми.

Справката за аудиторна заетост показва достатъчна академична натовареност.

5. Научни приноси

Представените публикации от доц. д-р Пепа Митева като обем са свидетелство за развитие през годините на професионалната ѝ дейност.

В приложения списък за научните приноси в трудовете си доц. Митева представя подробно постиженията си от лична гледна точка.

В съответствие с теоретико-приложния характер на проведените изследвания и направените публикации по тях, доц. Митева определя научните приноси в следните области:

1. Педагого-психологически практики и артпедагогика.
2. Поведение при кризи и стрес на личността.
3. Обучителна, квалификационна и проектна дейност.
4. Научно-консултантска и практическа, преподавателска дейност.
5. Дейности, свързани с експертна работа и академичен обмен.

Първите две области са с определено научен характер. Останалите три области приемам като приноси с практико-приложен характер.

С голям относителен дял са публикациите, ориентирани към артпедагогиката и нейното място в образователния процес, с агресивното поведение, с поведение при стрес, с аспекти на кризисното образование. Това са и теоретичните приноси в научната продукция на авторката.

Към практико-приложните приноси от научната продукция на доц. д-р П. Митева, ще открия представените от нея изследвания, създадените инструментариуми, програми за работа и др

6. Преподавателска работа

Професионалната и практическата реализация на кандидата за заемане на академичната длъжност „професор“, доц. д-р Пепа Митева, в ПН 1.2. Педагогика в Центъра по хуманитарни науки при Бургаския свободен университет, от 1999 година до сега, недвусмислено показват трайния интерес към работа в сферата на висшето образование.

Продуктите от научноизследователската дейност на доц. д-р Пепа Митева намират приложение във водените от нея лекционни курсове.

Списъкът на учебните програми и водените академични дисциплини представя доц. д-р Митева като необходим преподавател в БСУ.

7. Критични бележки по рецензираните трудове

Към дейността на доц. д-р Пепа Митева като преподавател нямам бележки. Към изявите и като учен бих искала да отправя препоръка да фокусира вниманието си върху по-тесен кръг от няколко съществени проблема на педагогиката (особено в областта на предучилищната педагогика), което ще позволи да задълбочи изследванията си.

Ясно е, че по-широкото изследователско поле захранва изявите на доц. П. Митева като преподавател и препоръчвам да запази и подобрява експертизата си в това отношение.

Казаното по никакъв начин не променя мнението ми по отношение на научната и публикационната дейност на кандидата, както и на заявените приноси.

8. Заключение и предложение

Цялостното запознаване с преподавателската и научно-приложната дейност на доц. д-р Пепа Митева дава основание да бъдат направени следните заключения за нейните качества, а именно:

- Организира и на добро педагогическо равнище провежда възложената и академично-преподавателска дейност.

- Успешно и с добри резултати съчетава академично преподавателската работа с квалификационна, експертна и консултанска дейност в областта на педагогическата наука.

- Представените научни публикации създават необходимата публичност на дейността и дават възможност на научната общественост да се запознае с нея.

Въз основа на изложеното по-горе, предлагам на уважаемите членове на Научното жури да оценят положително кандидатурата на доц. д-р Пепа Иванова Митева да заеме академичната длъжност „професор” по Предучилищна педагогика и артпедагогика в Област на висше образование: 1. Педагогически науки, Професионално направление: 1. 2. Педагогика в Центъра по хуманитарни науки на Бургаския свобосен университет

23.08. 2022 г.

гр. Бургас

Изготвил рецензията:

.....
проф. д-р Мария Алексиева